

Geografia

Witam Was serdecznie na kolejnych zajęciach z geografii.

Tematem ostatniej naszej lekcji była ochrona przyrody w Polsce. Poznaliście wówczas nowe pojęcia typu: antropopresja, kwaśne deszcze, smog oraz formy ochrony przyrody.

Dzisiaj przejdziemy do omówienia zagadnień związanych z **siecią wodną Polski**, które będziemy realizować przez dwie godziny lekcyjne.

[**KOMENTARZ** –tego do zeszytu **NIE** przepisujecie, ale uważnie **PRZECZYTAJCIE, BO WARTO!**

Co tworzy sieć wodną?

- wody powierzchniowe (rzeki, jeziora, zbiorniki sztuczne, tereny podmokłe),
- wody podziemne.

I. Rzeki Polski – *patrz: mapka poniżej*

1. Najdłuższe rzeki to Wisła i Odra, które leżą w zlewisku Morza Bałtyckiego.
2. Sieć rzeczna charakteryzuje asymetryczność to znaczy, że prawe dopływy Wisły i Odry są dłuższe i bardziej obfite w wodę niż lewe.
3. Rzeki są zasilane wodą pochodzącą z opadów deszczu i topniejącego śniegu – tak zwany ustrój deszczowo-śnieżny.

4. Obszarami źródłiskowymi (początek) rzek są góry: Sudety i Karpaty (np. Odra, Wisła, San, Dunajec), wyżyny (np. Warta, Wieprz) oraz pojezierza (np. Drwęca, Wkra, Brda).

II. Jeziora Polski- *patrz: mapa powyżej*

1. Najwięcej jezior występuje w Polsce północnej, w pasie pojezierzy co jest związane z rzeźbą polodowcową.

2. Typy jezior:

- rynnowe np. Gopło,
- morenowe np. Śniardwy, Mamry,
- cyrkowe (w górach) np. Morskie Oko,
- przybrzeżne np. Łebsko, Gardno,
- deltowe np. Dąbie,
- krasowe,
- wytopiskowe.

III. Zbiorniki sztuczne (retencyjne) – *patrz: mapa (skan, str.187)*

1. Powstały one przez spiętrzenie wody wskutek zbudowania zapory w poprzek rzeki.

2. Funkcje, jakie pełnią zbiorniki sztuczne:

- źródło zaopatrzenia ludności i gospodarki w wodę,
- przeciwpowodziową,
- transportową,
- energetyczną (do produkcji energii - elektrownie szczytowo – pompowe),
- rekreacyjną (kąpieliska, możliwość uprawiania sportów wodnych).

3. Do zbiorników sztucznych zalicza się także stawy (głównie hodowlane) oraz kanały.

IV. Wody podziemne

1. Wody podziemne to wszystkie wody pod powierzchnią ziemi, znajdujące się w porach i szczelinach skał budujących skorupę ziemską.

2. Biorąc pod uwagę głębokość zalegania wód podziemnych, wyróżnia się wody:

- przypowierzchniowe (zaskórne),
- gruntowe,
- wgłębne,
- głębinowe.

2. Wody mineralne to wody o właściwościach leczniczych, dzięki zawartości rozpuszczonych soli mineralnych. Do najczęściej występujących wód mineralnych w Polsce należą solanki, wody siarczanowe i szczawy.

3. Wody termalne, czyli cieplice to wody, które na wypływie mają temperaturę powyżej 20°C. Wody termalne wykorzystywane są w rekreacji jako baseny termalne oraz jako źródło energii np. do ogrzewania mieszkań tzw. energia geotermalna.

V. Zasoby wodne Polski

1. Zasoby wodne Polski są ubogie.

2. Zasoby wodne są rozmieszczone nierównomiernie. Największym deficytem (niedoborem) charakteryzują się okolice Łodzi, Wyżyna Śląska oraz rejony o dużej koncentracji ludności np. Kraków, Wrocław.

3. Przyczyny niedoboru wody – *patrz: tekst (skan, str. 191).*

I. Zapisz temat lekcji w zeszycie przedmiotowym:

TEMAT: Sieć wodna Polski.

10.06.2020

17.06.2020

II. Wykonaj następujące ćwiczenia (skorzystaj z zamieszczonej w komentarzu mapki oraz skanu podręcznika):

1. Do zlewisk których mórz należą polskie rzeki? Do każdego zlewiska podaj po jednym przykładzie rzeki. (skan, str.184).

Zlewisko 1. rzeka

Zlewisko 2 rzeka

Zlewisko 3 rzeka

2. Podaj:

a) nazwy rzek podpisanych na mapce literami A-F (mapka - załącznik)

b) nazwy zbiorników sztucznych podpisanych na mapce cyframi 1-3 (ta sama mapka)

3. Dopasuj podane miasta do rzek, nad którymi są położone.

Wrocław, Poznań, Toruń, Opole, Rzeszów, Racibórz, Sandomierz, Ostrołęka, Szczecin, Gdańsk, Płock, Włodawa, Dębica, Kłodzko.

a) Wisła:.....

b) Odra:.....

c) Warta:.....

d) Narew:.....

e) Bug:.....

f) Wisłok:.....

g) Wisłoka:.....

h) Nysa Kłodzka:.....

Powyższe zadania wykonaj na kolejną lekcję geografii – środa 24.06.2020r.

Powodzenia!

